

Uvodnik

Editorial

Polona Vilar

DOI <https://doi.org/10.55741/knj.68.1.1>

Kot je navada, prvo številko novega letnika pospremimo z uredniškim uvodnikom. Najprej moram zapisati, da se iskreno veselim (malce pa, priznam, tudi upam), da se s pričujočim letnikom vračamo v stari ritem izdajanje naše revije, to sta dve enojni in ena dvojna številka letno. Upam tudi, da nam bo v bodoče uspevalo vse številke letnika izdati v enem koledarskem letu.

Imamo prenovljeno uredniško ekipo, ki poleg moje malenkosti obsega še zagnano tehnično urednico Mojco Preglau, ki se ji zahvaljujem, da je bila pripravljena sprejeti ta izziv. Dragoceno pomoč imamo tudi v ekipah obeh sozaložnikov: ZBDS in Založbe Filozofske fakultete. Dosedanji glavni urednici dr. Mojci Rupar Korošec se od srca zahvaljujemo za njen ogromen trud in znanje, saj nam brez nje ne bi uspelo spraviti revije nazaj na tire rednega izdajanja.

Pred vami je torej prva *enojna* številka letnika 68. Zopet je mešanica znanstvenih in strokovnih besedil, se pa tokrat tehtnica nagiba v prid znanstvenih vsebin. Predvsem s tematikami sledimo aktualnim trendom doma in po svetu, malce poskušamo biti tudi provokativni in s tem še naprej spodbujati proaktivnost slovenskih knjižnic in knjižničarjev ter drugih informacijskih strokovnjakov.

Tokrat imamo v reviji najprej članek o slovenskih knjižnicah v Argentini. Po dolgih letih končno zopet lahko beremo prispevek o izseljenskih knjižnicah. Avtorici sta s terensko raziskavo zbrali podatke in nam v svojem prispevku slikata podobo današnjega stanja knjižnic slovenskih izseljencev v Argentini. Sledita mu dva tesno povezana prispevka. Prvo je prevod znanstvenega besedila o pomenu in vlogi branja na višji ravni, ki je sprva izšlo v angleščini, do sedaj bilo prevedeno že v nemščino, zaradi aktualnosti tematike pa se s slovenskim

prevodom pridružujemo tudi mi. Obravnava družbeni in kulturni vpliv procesa digitalizacije in digitalnega okolja na bralne spretnosti in prakse, zlasti na dolge oblike branja in bralno razumevanje, ter učne rezultate. Članek je znanstvena podlaga dobro znanemu dokumentu, ki sledi kot naslednji prispevek – to je Ljubljanski manifest o globokem branju. Prvič je bil objavljen v tednu pred začetkom lanskega Frankfurtskega knjižnega sejma, kjer je bila Slovenija, kot vsi dobro vemo, častna gostja. V naši reviji ga poobjavljamo v nekoliko popravljeni obliki. Prispevek z morda nekoliko provokativnim naslovom Bibliotekarji proti Plečniku obravnava vlogo bibliotekarjev pri gradnji prve namensko grajene samostojno stoječe knjižnične stavbe v Sloveniji in pokaže, da kljub poznavanju takratnih sodobnih arhitekturnih trendov za gradnjo knjižničnih stavb njihova prizadevanja za funkcionalne rešitve niso bila upoštevana. Imamo še članek o prostorskem umeščanju splošne knjižnice na primeru krajevne knjižnice Pobrežje Mariborske knjižnice, ki je odličen primer utemeljevanja razmislekov, zakaj knjižnico umestiti v trgovski center in lahko služi kot zgled vsaki splošni knjižnici, ki se loteva načrtovanja svoje mreže.

Sledi Razpis za podelitev Goropevškovih priznanj in Goropevškovih listin v letu 2024, ki ga je objavila Zveza bibliotekarskih društev. Vabimo vas k posredovanju predlogov.

Brez slovesa žal tudi tokrat ne moremo. Poslovil se je dragi in spoštovani kolega mag. Jože Kokole. Njemu posvečeni In memoriam, v katerem je natančno predstavljen njegov ogromen prispevek k razvoju naše stroke in znanosti, spremlja njegova bogata bibliografija.

Z olajšanjem torej končno zapišem, da se življenje naše ljube revije umirja, z njim pa tudi delo ekipe, ki zanjo skrbi. Veselimo se naslednje *dvojne* številke, ki bo po dolgem času tematska. Več o njej izveste po poletju.

Še vedno vso strokovno javnost vabimo ne le k branju temveč tudi uporabi naših prispevkov pri strokovnem delu in raziskovanju. Seveda vas vabimo tudi k pisanju. Veselimo se proaktivne, a mirne prihodnosti ter prispevka naše revije k razvoju bibliotekarstva, informacijske znanosti ter vseh ostalih naših področij.

Prof. dr. Polona Vilar

Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, Oddelek za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo, Aškerčeva 2, 1000 Ljubljana
e-pošta: Polona.Vilar@ff.uni-lj.si